

Realizacja zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w I półroczu 2015.

Wiodącym celem Programu – zgodnie z rekomendacją Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, narkotykowych, zapobieganie zjawisku przemocy domowej, poprzez szeroką pojętą profilaktykę, w tym profilaktykę szkolną oraz edukację społeczną.

Zadanie to pochłania znaczną większość środków finansowych, obejmuje między innymi finansowanie bądź współfinansowanie specjalistycznych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży realizowanych w szkołach czy w świetlicach, organizacje wypoczynku zimowego i letniego z elementami profilaktyki oraz warsztaty dla dorosłych.

Celem realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w roku 2015, jest podniesienie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Osielsko, na temat zagrożeń wynikających z używania napojów alkoholowych i innych środków psychoaktywnych, oraz ograniczanie ich używania, poprzez prowadzenie działań profilaktycznych, edukacyjnych i terapeutycznych. Program wyznaczał cele w zakresie zmniejszania lub wyeliminowania występowania negatywnych zjawisk, będących skutkami uzależnienia od alkoholu, oraz ograniczania zaburzeń życia rodzinnego i społecznego, wywołanych spożyciem alkoholu, używaniem substancji psychoaktywnych i przemocą w rodzinie. **Adresowany jest do wszystkich mieszkańców Gminy Osielsko.**

Ważnym zagadnieniem w profilaktyce, jest również włączenie rodziców w działania profilaktyczne, poprzez przekazywanie im informacji na temat zagrożeń wynikających z picia alkoholu, a także poprzez praktyczne wzmacnianie ich umiejętności wychowawczych. Można to było uzyskać dzięki organizacji warsztatów dla rodziców, a także dzięki dostępności do porad udzielanych przez psychologów zatrudnionych w **Rodzinnym Punkcie Konsultacyjnym. Zadaniem Punktu jest zdiagnozowanie problemów całej rodziny i zaplanowanie pomocy dla wszystkich jej członków (zarówno dorosłych jak i dzieci).**

Zgodnie z zapisem art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi działania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w roku 2015 realizowane są w formie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uchwalonego przez Radę Gminy w dniu 14 listopada 2014 r. uchwałą Nr XI/97/2014.

Zgodnie z zapisem art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii zadania z zakresu profilaktyki przeciwdziałania narkomanii w roku 2015 realizowane są w formie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, uchwalonego przez Radę Gminy w dniu 14 listopada 2014 r. uchwałą Nr XI/98/2014.

Podmiotami inicjującymi realizację zadań z zakresu profilaktyki uzależnień (problemów alkoholowych, przemocy oraz przeciwdziałania narkomani), jest Koordynator ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji oraz Gminny Ośrodek Kultury.

Wydatki na realizację programów ujmowane są w planie finansowym Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Osielsku:

Plan wydatków na realizację programów w 2015 roku wynosi - 339 124,00 zł

Wydatki wykonano w I półroczu 2015 roku w kwocie 153 440,04 zł - 45,24 % realizacji planu z tego:

- przeciwdziałanie alkoholizmowi plan – 280 000,00 zł wykonanie 132 960,04 – 47,48 % planu
- przeciwdziałanie narkomanii plan – 59 124,00 zł wykonanie 20 480,00 zł – 34,63 % planu

I. Realizacja zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przedstawia się następująco:

Zadanie 1.1.1. Udzielanie porad przez psychologa dla osób dorosłych, wydatek 5760,00 zł

W I półroczu 2015 r. udzielono 49 porad mieszkańcom naszej gminy (z porad skorzystało 12 kobiet i 2 mężczyzn). Porady psychologiczne udzielane były przez psychologa klinicznego zatrudnionego w RPK.

Zadanie 1.1.2. Udzielanie porad prawnych dla rodzin, wydatek 2760,00 zł

W przeważającej części przedmiotem udzielonych porad prawnych były sprawy związane z alimentami, rozwodami, pozbawieniem władzy rodzicielskiej lub jej ograniczeniem oraz sprawami spadkowymi. Podczas porad prawnych udzielano także pomocy przy sporządzeniu pism do sądu z zakresu prawa rodzinnego. Udzielono około 40 porad.

Zadanie 1.1.3. Prowadzenie grupy edukacyjno-terapeutycznej oraz organizowanie pierwszego kontaktu osoby uzależnionej z placówką terapeutyczną, wydatek 7033,20zł

Punkt konsultacyjny udziela pomocy i wsparcia w różnych kategoriach problemów. W Rodzinnym Punkcie Konsultacyjnym, pomoc znaleźć mogły osoby uzależnione, współuzależnione, osoby doświadczające przemocy w rodzinie oraz rodziny będące w kryzysie. Warsztaty edukacyjno-terapeutyczne prowadzone są jeden raz w tygodniu. W I półroczu 2015 r. przeprowadzono 61 rozmów motywujących do poddania się dobrowolnemu leczeniu niestacjonarnemu w Rodzinnym Punkcie Konsultacyjnym lub w innym podmiocie. Osoby te zapraszane były na rozmowę motywującą do poddania się leczeniu przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, na wniosek pracowników socjalnych, policji, szkoły lub członków rodzin osób uzależnionych. Jedną z form aktywizowania do abstynencji osób trafiających do Punktu, jak również do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, była propozycja podpisania przez osobę uzależnioną lub pijącą szkodliwie kontraktów, których celem jest realizacja programu naprawczego. Uczestnik programu po wstępnej diagnozie obszarów problemowych, podpisywał kontrakt na realizację programu. Od kilku lat zauważamy, że liczba zgłaszanych osób nadużywających alkoholu, kształtuje się na tym samym poziomie.

Zadanie 1.1.4. Udzielanie porad i konsultacji w sprawach przemocy domowej dla ofiar i sprawców oraz osób zajmujących się interwencją i pomocą w sprawach przemocy domowej, wydatek 5400,00zł

Pomocą psychologa ds. przemocy w I półroczu 2015r. objętych zostało 20 osób (w sumie udzielono 53 porady). Osoby zgłaszały się z następującymi problemami: konflikty małżeńskie, przemoc fizyczna i psychiczna, zaburzenia adaptacyjne, zespoły uzależnienia alkoholowego i współuzależnienia.

Zadanie 1.1.5 Prowadzenie grupy wsparcia dla osób współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą domowa, wydatek 6329,88 zł

Prowadzenie grupy edukacyjno-terapeutycznej dla mieszkańców Gminy Osielsko, a przede wszystkim dla rodzin dotkniętych problemem uzależnienia od alkoholu i innych używek przez członka rodziny. Grupa wsparcia prowadzona była przez terapeutę zatrudnionego w RPK, w każdy poniedziałek w godzinach od 17.00 do 20.00. W grupie brało udział około 6 osób.

Zadanie 1.1.6. Kierowanie na badania w przedmiocie uzależnienia na zasadach określonych w art. 24 i 25 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wydatek 2160,00 zł

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Osielsku wystąpiła z

wnioskiem o badanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, do biegłego psychiatry i psychologa, w stosunku do 6 osób, będących mieszkańcami Gminy Osielsko.

Zadanie 1.1.7. Prowadzenie warsztatów „Szkoła dla Rodziców”, wydatek 2320,00 zł

Program Szkoła dla Rodziców jest programem profilaktyki uniwersalnej, ukierunkowany na przeciwdziałanie zachowaniom problemowym dzieci i młodzieży, oraz podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców.

Zadanie 1.1.11 Realizacja programów profilaktycznych w szkołach podstawowych i gimnazjach np.: „Spójrz Inaczej”, „Noe”, „7 kroków”, oraz innych form o tematyce profilaktycznej takich jak np.: spektakle, konkursy, wydatek 2160,00 zł

W szkole podstawowej w Maksymilianowie i Niemczu dzieci i rodzice mogli obejrzeć spektakl edukacyjno-profilaktyczny „Wpadka”. Przedstawienie przygotowali artyści Teatru Polskiego z Bydgoszczy, którzy w bardzo przystępnej formie ukazali jak łatwo mogą rozluźnić się więzi z rodzicami i dziećmi, jak szybko można dostać się na tę drugą stronę życia gdzie królują narkotyki, przemoc i alkohol.

Zadanie 1.1.15. Wspieranie organizacji szkolnych i pozaszkolnych zajmujących się organizowaniem czasu wolnego dla dzieci i młodzieży przede wszystkim z rodzin zagrożonych alkoholizmem, przemocą domową, wydatek 17162,13zł

Na zajęcia plastyczne i teatralne, połączone z programem profilaktycznym w Szkole Podstawowej w Maksymilianowie uczęszczały dzieci z klas 0-III. Zajęcia odbywały się 3 razy w tygodniu. Zajęcia sprzyjały wszechstronnemu rozwojowi osobowości dzieci. Rozbudzały i rozwijały zainteresowania plastyczne, usprawniały koordynację wzrokowo-ruchową, poprawiały koncentrację i pomagały przezwyciężyć kompleksy. Zajęcia pełniły funkcję terapeutyczną, ponieważ pomagały rozładować napięcie emocjonalne. Pozwoliły otwarcie wyrażać i nazywać uczucia, zwłaszcza te często tłumione jak złość, gniew, wstyd i poczucie bezradności. Zajęcia dały dzieciom radość i satysfakcję z procesu tworzenia. Uczyły współdziałania i współodpowiedzialności oraz szacunku dla pracy kolegów. Dziecko miało świadomość, że w grupie pełni bardzo ważną rolę, ponieważ od niego zależy sukces pracy całego zespołu.

W Zespole Szkół w Osielsku w I półroczu 2015r. były prowadzone zajęcia profilaktyczne pn. „Barwny świat uczuć i emocji” „W kręgu barw i faktur”, „Pytalscy Interaktywni” oraz kółko teatralne. Programy wszystkich wyżej wymienionych zajęć zostały napisane na podstawie programu „Spójrz inaczej” dla uczniów klas I-III. W ramach prowadzonych zajęć uczniowie mieli zapewnione: gry i zabawy integracyjne, warsztaty plastyczne, relaksacje i naukę tańca z szarfami do gimnastyki artystycznej, jak również zajęcia profilaktyczno-dydaktyczne z wykorzystaniem tablicy interaktywnej. W oparciu o założenia programu „Spójrz Inaczej”, całą realizację zajęć, oparto na treściach profilaktycznych, które miały stwarzać sytuacje do rozwijania umiejętności empatii, koniecznej do prawidłowego funkcjonowania w środowisku rówieśniczym oraz rodzinnym. Zajęcia plastyczne przeprowadzono różnymi technikami. Zastosowano między innymi orgiami, kolaż, mokre w mokrym. Odgrywały one zarówno funkcję relaksacyjną jak również zwiększały poczucie własnej wartości wyrównując szanse odnoszenia sukcesu w grupie rówieśniczej, w środowisku regionalnym i społecznym. Różnorodność zajęć w świetlicy środowiskowej, stwarzała sytuację do prawidłowego rozwoju psychofizycznego uczestników. Profilaktyka programu „Spójrz Inaczej” rozwijała empatię i uczyła poprawnej komunikacji, która jest fundamentem do przyszłego, dojrzałego – zdrowego funkcjonowania w środowisku społecznym, co było głównym przesłaniem działalności świetlicy środowiskowej w Zespole Szkół w Osielsku.

Zadanie 1.1.16. Wspieranie organizacji i współfinansowanie obozów, biwaków i innych form wypoczynku organizowanych przez Kościoł, organizacje pozarządowe, szkoły lub inne placówki połączone z realizacją programów profilaktycznych wydatek – 13 950,00 zł

Instruktorzy świetlic z Niemcza, Osielska, Bożenkowa i Maksymilianowa zorganizowali dla

dzieci zimowisko z programem profilaktycznym.

Zadanie 1.1.17. Organizacja wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci, z rodzin zagrożonych dysfunkcją oraz uczestników młodzieżowych grup terapeutycznych i zajęć profilaktycznych wydatek **1200,00 zł**

Zadanie 1.2.1. Działalność gminnej Komisji RPA wynikająca z ustawy o wychowaniu w trzeźwości wydatek **5880,00zł**

W I półroczu 2015r. odbyło się 7 posiedzeń Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadanie 1.2.2. Doposażenie RPK w niezbędny sprzęt oraz materiały edukacyjne do prowadzenia zajęć i warsztatów, wydatek **2839,52 zł** w tym zakup artykułów papierniczych i biurowych do Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego.

Zadanie 1.2.3. Opłacanie rachunków za rozmowy telefoniczne prowadzone w RPK oraz usługę Internetu, wydatek **1180,01 zł**

Zadanie 1.2.4. Doposażenie punktów, w których prowadzone są zajęcia profilaktyczne dla dzieci i młodzieży w niezbędny sprzęt i materiały potrzebne do realizacji zajęć w tym doposażenie w sprzęt lub modernizacja Gminnej Bazy Wypoczynkowej w Bożenkowie w której odbywają się zajęcia profilaktyczne dla dzieci i młodzieży wydatek **44576,54 zł**

Dla szkół z terenu Gminy Osielsko zostały zakupione materiały papiernicze oraz przybory do realizacji programu profilaktycznego, „Spójrz inaczej” oraz „Spójrz inaczej na agresję” na godzinach wychowawczych.

W Gminnej Bazie Wypoczynkowej w Bożenkowie co roku są organizowane obozy dla dzieci z terenu Gminy Osielsko, podczas których prowadzony jest program profilaktyczny o tematyce przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomani. W I półroczu 2015 r. zostały odmalowane domki, na terenie Gminnej Bazy, w których nocują dzieci podczas wypoczynku oraz zostały zakupione nowe łóżka, wraz z materacami oraz regały.

Koszt inwestycji oraz doposażenia wyniósł łącznie 39 815,55 zł.

Zadanie 1.2.5. Zakupienie literatury fachowej, filmów edukacyjnych, oraz prenumerata czasopism tematycznych dotyczących rozwiązywania problemów, aktualizacja strony internetowej o RPK w Osielsku wydatek **1470,00 zł**

Zadanie 1.2.6. Bieżące remonty i naprawy w RPK oraz koszty bieżące utrzymania RPK takie jak np. energia cieplna, elektryczna koszt utrzymania w czystości RPK, wydatek **5062,72 zł**

Zadanie 2.1.5. Organizacja zajęć profilaktycznych i edukacyjnych dla osób dorosłych oraz dzieci i młodzieży, połączonych z zajęciami sportowymi lub rekreacyjnymi w celu aktywizacji i integracji środowiska, wydatek **3756,04 zł**

Zadanie 2.2.1. Zorganizowanie dla nauczycieli warsztatów, szkolenia przygotowującego do prowadzenia zajęć profilaktycznych z uczniami wydatek **1800,00 zł**

W miesiącu styczniu 2015r. instruktorzy świetlic oraz pedagodzy uczestniczyli w szkoleniu programu pn. „Usprawnienie pracy wychowawczej z klasą dotyczącej eliminowania niewłaściwych zachowań. Współpraca z rodzicami”. Jest to program wychowawczo – profilaktyczny przeznaczony do systematycznej pracy ze wszystkimi uczniami szkół podstawowych i gimnazjum. Program uczy rozumienia siebie i innych, rozpoznawania i zaspokajania własnych potrzeb, wyrażania emocji w konstruktywny sposób, lepszego radzenia sobie z różnymi problemami, umiejętności dobrego współzycia z innymi i znajdowania w sobie oparcia w trudnych sytuacjach, tak, aby w przyszłości nie sięgały w tym celu po środki uzależniające.

Zadanie 2.2.2. Organizacja szkolenia dla członków Gminnej Komisji RPA, pełnomocnika, realizatorów programu, oraz osób współpracujących w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, wydatek **160,00zł**

2. Realizacja zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomani przedstawia się następująco:

Zadanie 1.1.1. Realizowanie informacyjnych programów profilaktycznych dla rodziców oraz opiekunów, wydatek 600,00 zł

W miesiącu czerwcu 2015 r. dla rodziców uczniów Zespołu Szkół w Osielsku, zostały zorganizowane warsztaty. Ich głównym celem było wspieranie rodziców i wychowawców w radzeniu sobie w codziennych kontaktach z dziećmi i młodzieżą. Nauka umiejętności lepszego porozumiewania się, refleksja nad własną postawą wychowawczą, wymiana doświadczeń, to małe kroki ku głębszej relacji, dającej zadowolenie, poczucie wzajemnej bliskości. To także nauka dialogu i kształtowanie więzi, opartych na wzajemnym szacunku. Głównym mottem Szkoły dla Rodziców brzmiało: **Wychowywać to kochać i wymagać.**

Zadanie 1.1.4. Udzielanie porad przez psychologa dla dzieci i młodzieży, wydatek 9760,00 zł

W każdy czwartek miesiąca udzielane były porady psychologiczne dla dzieci i młodzieży w RPK(trzy godziny) oraz w wymiarze jednej godziny tygodniowo w Szkole Podstawowej w Maksymilianowie i w Gimnazjum w Żołędowie. Konsultacjami psychologicznymi objętych zostało 50 dzieci. Pomocą psychologiczną były objęte nie tylko dzieci ale często cały system rodzinny. Problemy zgłaszane przez klientów to: zaburzenia aktywności i uwagi; zachowania opozycyjne i agresywności u dzieci; dziecięce zaburzenia funkcjonowania społecznego; lęk społeczny w dzieciństwie; obserwacja w kierunku OCD, obserwacja w kierunku CHAD i inne.

Zadanie 1.2.1. Organizowanie spotkań, szkoleń, prelekcji dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z narkomanią wydatek 840,00 zł

Zadanie 2.1.3. Organizowanie i prowadzenie w szkołach programów profilaktycznych (także spektakli profilaktycznych) oraz warsztatów poprawiających funkcjonowanie społeczno-psychiczne dzieci i młodzieży – uczenie ich zasad radzenia sobie z trudnymi sytuacjami życiowymi, wydatek 9280,00 zł

W szkole podstawowej w Niemczu dla uczniów, został zrealizowany program pn. „Strażnicy uśmiechu”. Celem programu „Strażnicy Uśmiechu” jest rozwój samoświadomości dzieci, kształtowanie ich umiejętności życiowych oraz społeczno – emocjonalnych, w tym radzenia sobie z trudnymi i nieprzyjemnymi uczuciami, a także umacnianie zaufania do siebie i do innych.

Podstawy teoretyczne programu są połączeniem interaktywnego i konstruktywistycznego podejścia do rozwoju człowieka Lwa Wygotskiego z modelem Porozumienia bez Przemocy Marshalla B. Rosenberga.

Poprzez zajęcia prowadzone w atmosferze zabawy, instruktorzy stworzyli się dzieciom możliwość:

- uświadamiania sobie swojej wyjątkowości, wzajemnych różnic i podobieństw,
- wzbogacania swoich doświadczeń i umiejętności radzenia sobie z problemami,
- rozwijania optymalnych strategii przetrwania nieprzyjemnych stanów psychicznych,
- rozwijania sztuki wyrażania siebie i komunikacji z innymi,
- umacniania zaufania do siebie i innych
- naukę asertywności w niebraniu narkotyków i dopalaczy.

Ponadto uczniowie Zespołu Szkół w Osielsku w miesiącu czerwcu 2015 r. uczestniczyli w warsztatach profilaktycznych prowadzonych przez p. Joannę Grochowską -socjoterapeutkę.

Tematyka zajęć:

- Rozwiązywanie konfliktów bez przemocy
- Zapobieganie agresji i przemocy rówieśniczej
- Jestem cool – nie biorę

- Czy jestem uzależniony – cyberprzemocy mówimy STOP?
- STOP agresji i przemocy
- Depresja wśród młodzieży

Zajęcia były prowadzone w formie warsztatów, podczas których stworzono atmosferę bezpieczeństwa, otwarcia i wzajemnej komunikacji. Część profilaktyczna podzielona była na pogadankę, debatę, quiz i konkurs wiedzy. W trakcie warsztatów, obserwacji uczestników, interakcji z nimi oraz rozmów z pedagogami szkoły stwierdzono, iż istnieje potrzeba częstszego prowadzenia warsztatów dla uczniów.

Sporządził:
Marzena Żychlińska

